

Høringssvar - Forslag til endringer i privatistavgiften

Vi viser til brev fra Kunnskapsdepartementet av 22.05.14 angående endringer i privatistavgiften.

Elevorganisasjonen ønsker at departementet viderefører avgiften på dagens nivå, og fortsetter ordningen med indeksregulering. Dersom avgiften videreføres på dagens nivå, støtter også Elevorganisasjonen et gebyr ved manglende oppmøte.

Vi stiller oss kritiske til en økning i avgiften for privatisteksamen, og mener økningen vil gjøre privatisteksamen til et tilbud for elever med god økonomi, og ikke nødvendigvis de som trenger tilbudet mest. Endringene vil også redusere privatisteksamens samfunnsøkonomiske nytteverdi.

Den samfunnsøkonomiske nytteverdien av å ha elever som får godkjent studiekompetanse er godt kjent, og det er noe departementet snakker mye om. Privatisteksamen hjelper år etter år tusenvis av elever med å ta opp fag de trenger for å komme videre i det formelle utdanningsløpet. Det er derfor bekymringsfullt at departementet konkluderer med at kostnaden burde ligge på den enkelte privatist, ettersom dette vil redusere antallet elever som har mulighet til å gjennomføre privatisteksamen.

Departementet har også konkludert med at forslaget til nye satser ikke vil "hindre de med legitime behov i å ta privatisteksamen". For å kunne oppnå generell studiekompetanse med departementets nye satser vil en elev måtte betale opptil 10.000. - (1 dag 3.670. -) som førstegangsprivatist og 20.000. - (1 dag 7.520. -) som forbedringsprivatist. Dette er en urimelig mengde penger å forlange fra 18-19 år gamle elever, og det er heller ikke en kostnad man kan regne med at enhver forelder har mulighet til å betale.

Begrunnelsen om at privatisteksamen vil «uthule det ordinære utdanningsløpet» har vært tilstede siden ordningen ble opprettet, men det er for svakt å basere seg kun på antall privatister ved en slik problemstilling. Her er det viktig å se bak tallene på elevenes begrunnelser og formål med å ta opp eksamen, noe det ikke virker som departementet har gjort.

Departementet legger også fylkeskommuners økonomi til grunn for forslaget, med spesifisering at de opplever kostnader mellom 400 og 2500 kroner per privatist. Dersom prinsippet om at fylkeskommunen ikke skal ha kostnader ved gjennomføringen av privatisteksamen skal ligge til grunn for vurderingen, må departementet opplyse om hvilke kostnadsfaktorer som ligger til grunn og hvor mye de utgjør. Med departementets forslag kan man ende opp med fylkeskommuner som tjener mellom 600 og 1800 kroner per privatist, dersom de kun har eksamenene som koster 400 kroner. Det er forståelig at man ikke kan ha ulik pris i ulike fylkeskommuner, men at fylkeskommunene skal tjene penger på privatister er svært kritikkverdig.

Elevorganisasjonen støtter innføringen av et gebyr ved manglende oppmøte, dersom avgiften videreføres på dagens nivå. Hvis avgiften økes i tråd med departementets ønsker ser vi ingen grunn til å innføre et gebyr ved manglende oppmøte, ettersom kostnadene allerede er dekket av avgiften.

Elevorganisasjonen vil også fraråde departementet å innføre flere forskjellige satser på privatisteksamen, ettersom dette kun kommer til å skape forvirring hos elever og foresatte, og øke de administrative kostnadene rundt privatisteksamen.

Med vennlig hilsen
Elevorganisasjonen